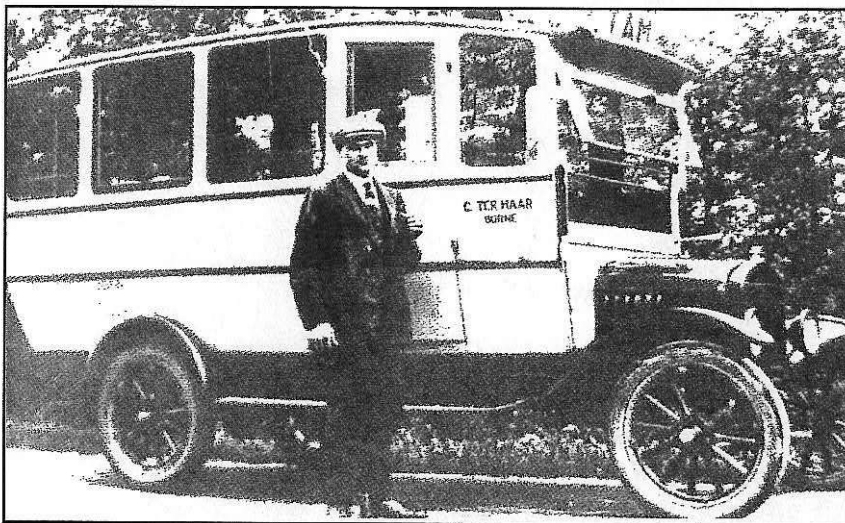

DE OAD EN DE MENSEN VAN HET EERSTE UUR

De start van een busonderneming in Borne die uitgroeide tot een grote onderneming.

We schrijven het jaar 1922 als de boerenzoon Gerhardus ter Haar zijn eerste autobus koopt. Ter Haar werd geboren in Fleringen bij Tubbergen en woonde met zijn ouders aan de Almeloschestraat (thans Grotestraat) in Borne. Hij kocht een T-Ford met houten optimmering waarmee personen vervoerd konden worden, een omnibus zoals dat toen werd genoemd. Daarmee reageerde hij op een advertentie van een carrosseriebouwer in Werkendam, de Firma Rosier en Meijer die bussen te koop aanbood. Blijkbaar had hij al lange tijd plannen in deze richting en had hij bovendien zuinig geleefd. Hij was in het 31ste jaar van zijn leven en hij zag een jeugdroom werkelijkheid worden. Voor *fl.* 4000,00 werd hij n.l. eigenaar van een heuse autobus en nadat hij op zijn motor naar Werkendam was gereden kwam hij 's avonds blij en trots met zijn bus in Borne aan. De aanzet tot een busonderneming was gemaakt.

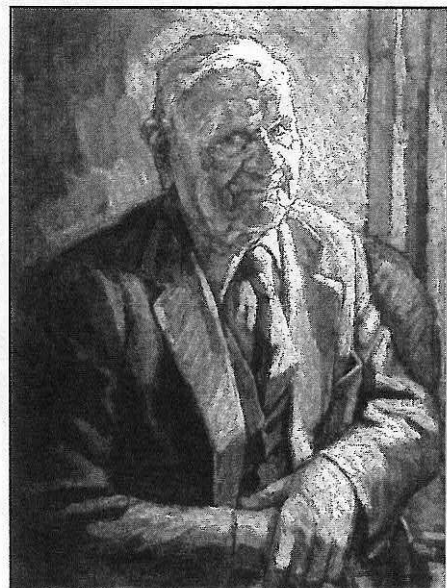
De bus waarmee G. ter Haar in 1927 de lijn Borne – Delden opende...

Maar in die jaren 20 bleek Ter Haar niet alleen als busondernemer. Op veel plaatsen in den lande bleken zich eenmans bedrijfjes te

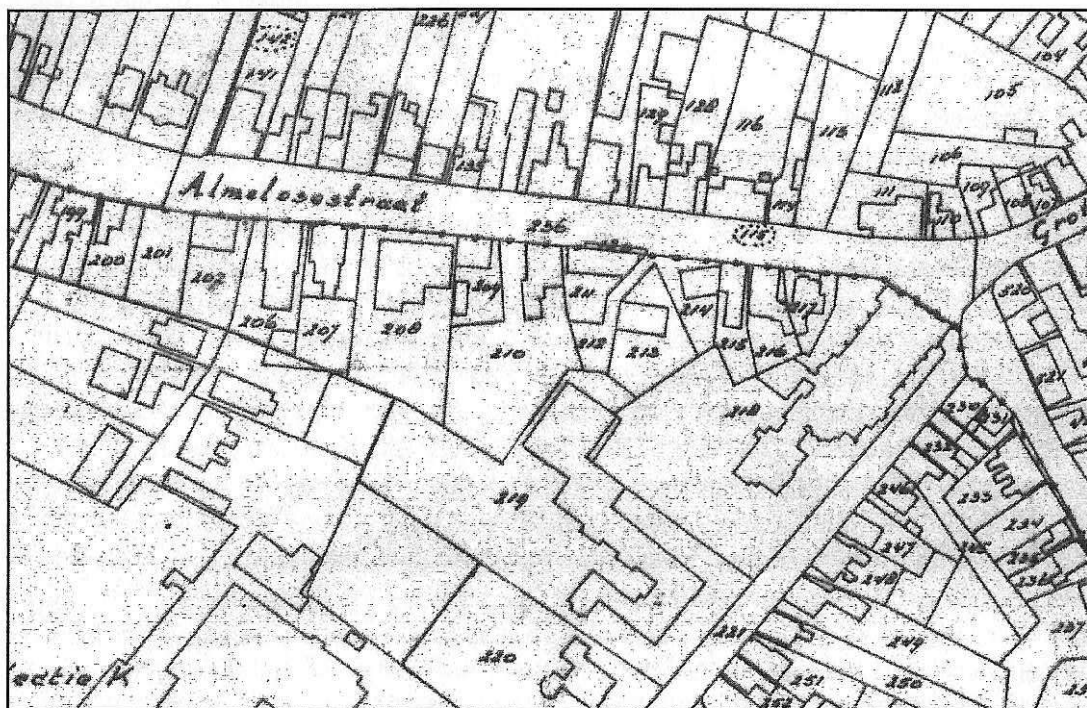
ontwikkelen die zich op busvervoer toedegen. Zo waren in Twente, naast Ter Haar in Borne, ook Arnold Hodes in Rijssen en Paul Müller in Holten actief op dit terrein. Hoewel er meer bezig waren beperken we ons hier tot deze drie omdat ze voor de verdere groei van de onderneming van belang blijken te zijn. Ze voerden in het begin alle drie dagelijkse busdiensten uit op korte trajecten in Overijssel en hadden eigenlijk nauwelijks weet van elkaars bestaan.

Buspionier G. ter Haar, zoals Fred ten Tusscher hem schilderde...

Na enige tijd kwamen ze elkaar echter als concurrent tegen. Dat zouden ze ook zo'n 20 jaar lang blijven. Door de vele veranderingen van overheidswege en het uitvaardigen van regelgeving m.b.t. het busvervoer, werden ze echter naar elkaar toe gedreven. Alledrie beheerden ze een kleine busonderneming maar vanaf 1942 gingen ze schoorvoetend met elkaar samenwerken om de concessies voor de gewenste buslijnen niet mis te lopen. Het bestuurscentrum van de Overijsselse Autobus Dienst, de O.A.D., kwam daarbij in Holten doch de drie bleven in principe eigen baas. De samenwerking, die langzaam

steeds inniger werd, zou zo'n 30 jaar duren. Een nieuw hoofdkantoor in Holten werd in 1949 door een Bornse aannemer gebouwd. De garage in Borne, die achter de huidige Kiekepan naast drogist Liedenbaum aan de Grotestraat was gelegen, werd verlaten en later door Brok als garage in gebruik genomen.

Kadasterkaart van Borne uit 1963 met de Almeloschestraat (thans Grotestraat) waar op perceel No. 207 de garage van Ter Haar was. Ter oriëntatie: op perceel No. 208 stond vroeger de huishoudschool en op No. 218 staat de R.K. St. Stephanuskerk.

Na verloop van jaren bleek de familie Müller zich terug te willen trekken. In de jaren '60 tot '70 nam ook de betrokkenheid van Hodes af en in beide gevallen kocht Ter Haar hun aandeel op. Zo kwam de familie-onderneming vanaf 1976 geheel in handen van de familie Ter Haar. De zoon van Gerhardus, Joop (Ir. J.G.J. ter Haar) was intussen directeur geworden en hij was het die als lid van de nieuwe generatie, de onderneming voort stuwde in de vaart der volkeren. Naast het streekvervoer ontplooidde hij de Touringcarpoot die je tegenwoordig "Ook overal ziet" in de vorm van de bekende gele bussen. Zo ontkwam hij na de Tweede Wereldoorlog aan overname van de onderneming door de Nederlandse Spoorwegen, die vrijwel alle particuliere bedrijfjes opslokte! De Oad is als enige particuliere streekvervoerder overgebleven...

Als reisorganisator van busreizen begon hij in de jaren '60 ook met een keten reisbureaus "De Globe" die de bron van toelevering van vele reizigers werd. Veel andere activiteiten zoals vliegreizen, treinreizen, skireizen, autoreizen en VIP-vervoer zijn daarna toegevoegd en het busonderdeel maakt nu nog slechts zo'n 25 % uit van de totale omzet van de onderneming. In 1999 vierde Ter Haar met zijn mensen het 75-jarig bestaan van deze particuliere firma. Zijn kinderen zijn intussen in het bedrijf komen werken en hebben de wens geuit dat de zaak in particuliere handen zal blijven! We hopen dat de toekomst zal leren dat dit een juiste beslissing is en dat het van oorsprong Bornse bedrijf nog lang en met succes mag floreren.